

Visoki predstavnik smijenio najviše rukovoditelje Elektroprivrede RS i donio Zakon o ministarskim i vladinim imenovanjima

Visoki predstavnik, Paddy Ashdown, u srijedu je smijenio najviše dužnosnike iz rukovodstva Elektroprivrede RS, koje je ozbiljno kritizirao u izvješću Posebnog revizora objavljenom ovog tjedna. Visoki predstavnik također je donio Odluku o proglašenju Zakona o ministarskim i vladinim imenovanjima, čiji je cilj spriječiti imenovanja i smjene članova odbora javnih poduzeća iz političkih razloga.

Visoki predstavnik je smijenio generalnog direktora Svetozara Aćimovića i člana Upravnog odbora Boška Lemeza s njihovih dužnosti u Elektroprivredi RS. U izvješću Posebnog revizora o poslovanju Elektroprivrede RS utvrđeno je da ovo poduzeće godišnje gubi 166 milijuna KM potencijalne zarade zbog lošeg rukovođenja, sukoba interesa, krađe i nemara – odnosno gotovo pola milijuna KM dnevno.

U svom obraćanju na konferenciji za tisak, na kojoj su mu se pridružili voditelj Misije OEES-a Robert Beecroft, veleposlanik SAD Clifford Bond, voditelj Misije Svjetske banke u BiH Joe Ingram, Glavni zamjenik Visokog predstavnika Donald Hays, te Arthur Runge Metzger, voditelj Odjela za operacije Delegacije Europske komisije u BiH, Visoki predstavnik je kazao da se gosp. Aćimović "nalazio na čelu okruženja u kome je došlo do grubih greški u rukovođenju, nemara a vjerojatno i kriminala," te da nije spriječio zlorabe u Elektroprivredi RS.

Gosp. Lemez je smijenjen zato što kao Ministar za energetiku RS u periodu od dvije godine (2001. i 2002.) koji je obrađen u izvješću Posebnog revizora nije vršio svoju ministarsku nadležnost i spriječio zloporabe koje su otkrivene u ovom izvješću. Također, sukladno Zakonu o sukobu interesa, gosp. Lemezu, kao bivšem ministru, u periodu od godinu dana nakon odlaska s funkcije bilo je zabranjeno obnašati dužnost u nekoj javnoj korporaciji.

“Bosna i Hercegovina ne može više biti u situaciji u kojoj se jedna od njenih najvećih javnih korporacija na ovaj način zlorabi, i u kojoj njene građane sustavno pljačkaju oni koji im trebaju stajati na usluzi,” rekao je Visoki predstavnik.

Visoki predstavnik je rekao da je cilj njegove Odluke o proglašenju Zakona o ministarskim i vladinim imenovanjima osigurati da se buduća imenovanja u okviru Elektroprivrede RS – kao i drugih javnih korporacija u cijeloj BiH – vrše sukladno proceduri koja će biti transparentnija i odgovornija.

“Zakon ustanovljava kodeks ponašanja koji predstavlja regulatorni okvir za sva ona imenovanja na dužnosti u javnim tijelima koja ne spadaju u djelokrug Zakona o državnoj službi,” rekao je Visoki predstavnik. “Zloporabe koje su tako jasno razotkrivene u izvješću Posebnog revizora o poslovanju Elektroprivrede RS moguće je u većoj ili manjoj mjeri uočiti u svim velikim javnim korporacijama u BiH. Te zloporabe su objašnjenje zašto se restrukturiranje ‘strateških poduzeća’ u BiH odlaže. Potpuno je neprihvatljivo da građani BiH plaćaju cijenu toga, u smislu loših usluga, visokih cijena, gubitka javnih prihoda, te činjenice da milijuni KM završavaju u rukama kriminalaca.”

Ovaj zakon utvrđuje načela koja se moraju poštovati pri imenovanjima na dužnosti u javnim poduzećima. Ta načela su kvalificiranost; neovisna kontrola; jednake mogućnosti za sve; poštovanje propisa; javnost i transparentnost; proporcionalna zastupljenost; te odgovornost relevantnih ministarstava.

Visoki predstavnik također je pozvao tijela vlasti RS da poduzmu mjere u svezi očevidnih zloporaba koje su otkrivene u Elektroprivredi RS tako što će

- smijeniti postojeći upravni i nadzorni odbor te imenovati nove odbore na potpuno transparentan način;
- zabraniti sve nove tendere i projekte izgradnje do uspostave novih odbora, te obustaviti sve sumnjive projekte, a među njima svakako tunel Fatničko polje i branu Buk Bijela; te
- formirati radnu skupinu u koju će biti uključena sva relevantna tijela za provođenje zakona a čiji će cilj biti provođenje koordinirane istrage o mogućim kriminalnim aktivnostima.

“Naše mjere nisu usmjerene protiv Republike Srpske nego protiv onih koji iskorištavaju građane Republike Srpske,” rekao je Visoki predstavnik. On je rekao da će izvješća Posebnog revizora o poslovanju Elektroprivrede Mostar i Elektroprivrede Sarajevo biti objavljeni u sljedećih nekoliko tjedana.